

extraordinària envoltada a més a més, d'afectes i complicitats. Com que no tinc les paraules justes per fer aquí cinc cèntims fidels del contingut de l'acte us faig arribar telegràficament algunes sensacions que vaig viure... Escoltant la majoria de paraules, reivindicatives de la necessitat i la urgència de la normalització lingüística, cultural i política del nostre país, em vaig sentir traslladat als anys setanta, en què, acabat d'arribar a Catalunya, vaig escoltar, entendre i fer meua aquesta reivindicació desesperada. Vaig pensar que aquestes dècades passades han estat temps malaguanyat i que, a més a més, una bona part de la ciutadania ha perdut empena i capacitat (i ganes) de mobilització, i es mou més resignada i desesperançada que mai amb les lògiques previsions pessimistes de futur que això implica; les paraules de Salvador Sunyer sobre el tema,

Qüestió de noms i de fets

Amb motiu de les obres que es projecten a la plataforma sobre l'Onyar que porta el nom de plaça de Catalunya, algú s'ha sorprès del fet que l'Ajuntament de Girona l'hagués denominat així en ple rigor de la dictadura franquista. L'acord va ser pres, en efecte, el setembre de 1967, i sembla bastant inexplicable, perquè en aquells moments totes les places principals de pobles i ciutats es deien «del Caudillo», amb l'excepció singular de Girona on, tanmateix, hi havia una rambla «del Generalísimo». La plaça del Vi, que era la més important, havia estat rebatejada com a plaça «de España».

L'explicació –que convé recordar– és la que segueix. El 24 de juny de 1967, en encetar una nova etapa, el setmanari *Presència* va demanar als lectors que suggerissin noms per a la plataforma que aleshores s'estava construint sobre l'Onyar. Les respostes no es van fer esperar. Quan un lector va demanar que no hi possessin «cap nom de persona que encara visqui», tothom va entendre què volia dir. Els noms que van fer més fortuna van ser els geogràfics-històrics –plaça de l'Areny, del portal de l'Àngel, del Pes de la Palla, del portal d'en Vila, del Carne– i els simbòlics, entre els quals va destacar des del primer dia el de plaça de Catalunya. L'historiador Santiago Sobrequés justificava així la seva proposta: «Girona està en deute amb Catalunya, i ara seria una bona ocasió per a saldar-lo. Per altra part, seria un nom de tots, capaç de superar amb èxit les vicissituds del temps».

Encara no havien transcorregut tres mesos de l'inici de la consulta que l'Ajuntament va prendre per unanimitat el seu acord. Va ser, sens dubte, una decisió intel·ligent. *Presència*, sempre tan crítica, va felicitar el consistori per la coincidència entre el desig dels ciutadans i l'acord dels regidors. Tot i que aquests, en prendre'l, es van curar en salut i van fer constar que «la ciudad disfruta ya de una vía denominada plaza de España».

Amb la reinstauració democràtica, la *plaza de España* va tornar a ser la plaça del Vi, encara que l'única manera d'eliminar del nomenclàtor el nom de Carrero Blanco va ser donar el nom de *plaça d'Espanya* a l'espai que els franquistes li havien dedicat i que tothom anomena «la plaça de l'Estació». La plaça de Catalunya, en canvi, tal com havia profetitzat Sobrequés, ha «superat amb èxit les vicissituds del temps».

Narcís-Jordi Aragó

S. MARTÍ

com sempre, van ser encertades, sabedores i magistrals!

I, a tall d'acomiadament, un record al plaer d'escoltar la glosa d'en Miquel Berga explicant els secrets de l'*efecte Sunyer*: una síntesi màgica i saltena, producte típic de la factoria de Salt, de l'alè i l'herència, del magisteri d'aquest fill predilecte. Llàstima de l'absència dels membres, tret d'un, de la corporació municipal, i d'altres persones oficialment rellevants del poble.

Sebas Parra

Salvador Sunyer a la plaça de Catalunya de Girona, l'11 de setembre de 1977.